

Algemeen

Elke eerste zondag van de maand gaat deze Nieuwsbrief naar een groot aantal griffiers, adjunct-griffiers en andere medewerkers in en om raads- en statengriffies.

Doelstelling is om "iets juridisch" dat mij afgelopen maand het meest is opgevallen met de lezers te delen, en er waar mogelijk leermomenten uit te halen.

Dit alles om zoveel mogelijk gemeenteraden en Provinciale Staten support te bieden bij het juridisch optimaliseren van hun besluitvormingsprocessen en andere werkzaamheden.

Thema voor deze Nieuwsbrief is: amendement en besluit.

Hoe was het: coalitie beslist

Van oudsher (lees: vanaf het monisme) is het zo dat het college besluiten van de raad voorbereidt.

Het coalitieoverleg speelde daar in veel gemeenten een rol van betekenis in.

Daartoe kende menig gemeentehuis een al dan niet zichtbare "achterkamer".

Ik beschrijf dit met opzet in de verleden tijd. Dualisme kent immers -per definitie- geen coalitieoverleg (!?)

Monistisch besturen

Ook in het monisme werd het voorstel (lees: ontwerpraadsbesluit) in de raadsvergadering in stemming gebracht. Voor de raadsleden was er alleen de mogelijkheid om "voor" of "tegen" te stemmen.

Meer smaken kende de Gemeentewet niet.

De uitslag van de stemming was veelal van tevoren bekend, met dank aan het coalitieoverleg.

Aan de inhoud van het besluit (het dictum) kon ter vergadering niet worden gesleuteld. Dat had moeten gebeuren in het coalitieoverleg.

Jammer alleen dat de zogeheten "oppositie" daarin geen zit- of staplaatsen kreeg toebedeeld.

Invoering dualisme: alles wordt anders

Begin deze eeuw werd het dualisme ingevoerd. In 2002 bij gemeenten, in 2003 bij provincies.

Een van de peilers van het dualisme is dat de volksvertegenwoordigende organen meer uit de verf moeten (kunnen) komen. Zij moeten meer in hun rol als Grondwettelijk hoofd van de gemeente (kunnen) komen.

Ook het debat in de openbare raadsvergadering moet meer inhoud en gewicht krijgen.

Dualisme = amenderen

In een dualistisch bestuursmodel past het recht van amendement. Een recht waarover elk raadslid en elk statenlid kan beschikken. Een onvervreemdbaar recht.

Het recht van amendement houdt in dat een voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of (ander) ontwerpraadsbesluit kan worden ingediend. Het is aan de raad om hiervoor spelregels in zijn RvO op te nemen.

Amenderen: waarop eigenlijk?

Het amendement is gericht op de tekst van het ontwerpbesluit dat aan de raad is voorgelegd. Dus op de tekst die staat achter "BESLUIT:".

Alles wat daarachter staat kan worden gewijzigd. Dus ja, de tekst van het ontwerpbesluit "stelt de 4^e wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening vast" kan worden geamendeerd in "besluit het vertrouwen op te zeggen in wethouder Bolsonaro".

Ontoelaatbare amendementen bestaan niet. Het is de raad, en niemand anders, die een besluit neemt over het wel of niet aannemen van een amendement.

Een amendement gaat per definitie niet over de tekst en inhoud van de toelichting op het raadsbesluit. Tenzij dat raadsbesluit vermeldt dat de toelichting er deel van uitmaakt.

Motie amenderen

Misschien vreemd, maar op de keper beschouwd helemaal niet: een motie bevat politiek-getinte overwegingen maar eindigt technisch gezien in een ontwerp-raadsbesluit. En is om die reden vatbaar voor een amendement.

Daar maakt de indiener van het amendement geen politieke vrienden mee bij de indiener van de motie, maar dat maakt het staatsrechtelijk niet anders.

Amendement aangenomen: wat dan?

Als een amendement is aangenomen, is er niets anders tot stand gebracht dan het aanbrengen van een wijziging in een ontwerpdictum. Laat vooral duidelijk zijn dat het daadwerkelijke raadsbesluit nog wel moet worden genomen!

Dat geldt ook als een aangenomen amendement het gehele ontwerpdictum van A tot Z verandert. Ook dan is niet meer tot stand gebracht dan het doorvoeren van een wijziging in de tekst van het door de raad te nemen besluit.

De raad zal dus ook nog expliciet een besluit moeten nemen om het ontwerpdictum tot besluit te verheffen.